

ที่กันกติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาและพระสงฆ์

นางสาว สุภาวดี ฤทธิ์รัตน์

005743

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาลัษณะวิทยามหาบัณฑิต

แผนกวิชาลัษณะวิทยาและมนุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๙

Attitudes of Thammasart University Students Towards
Buddhism and Buddhist Monks

Miss Sudavadee Kunawatana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Sociology)

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาและพระสงฆ์

โดย

นางสาว สุดาวดี ศุภรัตน์

แผนกวิชา

สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศ์พิชญ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

อ.ดร. อรุณรัตน์ บุนนาค

..... รักษาการแทนคณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค) บัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ดร. วิภาดา ใจดี ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ประเสริฐ แย้มกสินฟู๊ด)

..... ดร. วิภาดา ใจดี กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จำเรียง ภาวีจิตร)

..... ดร. วิภาดา ใจดี กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศ์พิชญ์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาและพระสงฆ์
ชื่อนิสิต	นางสาว สุดารัตี คุณวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศ์พาพิชญ์
แผนกวิชา	สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา
ปีการศึกษา	๒๕๖๗

บทสรุปย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่มีต่อพุทธศาสนาและพระสงฆ์ โดยศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาธรรมศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาและพระสงฆ์ และศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา, เพศ, เชื้อชาติ, การพึงรองรับ และกลุ่มอุดมคติในชีวิต หัวอย่างประชากรได้แก่ นักศึกษาปีที่ ๔ ของคณะพยาธิชยศาสตร์และการบัญชี กับคณะศิลปศาสตร์ จำนวน ๔๐ เปอร์เซ็นต์ของแต่ละคณะ จากคณะพยาธิชยศาสตร์และการบัญชี จำนวน ๑๖๕ คน และคณะศิลปศาสตร์ จำนวน ๖๙ คน

การศึกษา วิจัยศึกษาใน ๒ ลักษณะ คือ การเขียนแบบบรรยายและแบบวิจัยสนาน โดยการใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลในชั้น ศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาและพระสงฆ์ และในชั้นการสำรวจทัศนคติของนักศึกษาฯ ได้ใช้การคำนวณร้อยละ ซึ่งปรากฏผลดังนี้

๑. นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติที่สูงต่อพุทธศาสนา มีความเห็นว่าพุทธศาสนาเป็นหลักธรรมที่สอนให้คนรับผิดชอบต่อหน้าที่ แสดงให้ความจริง ความดี ทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้นำไปปฏิบัติ และสามารถนำมายield ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ หากเราเข้าใจคำสอนอย่างถูกต้อง ตลอดจนเห็นว่าพุทธศาสนาเป็นเครื่องยืนหนึ่งยั่งยืนที่มีคุณค่าอีกด้วย

๒. นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติที่เห็นชอบด้วยกับพระสงฆ์ที่ประพฤติตี เคร่งครัดในระเบียบวินัย ทำหน้าที่เผยแพร่พุทธศาสนา และที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม เช่น ให้การศึกษา ให้การพัฒนา

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์คำตอบ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเมื่อ
จำแนกตาม สาขาวิชา เพศ เชื้อชาติ การพึงธรรมและกลุ่มอุบമคติในชีวิต ได้วิเคราะห์
คำตอบโดยใช้การคำนวณร้อยละ การหาค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติ และหาความแปรผัน
ของคะแนน ปรากฏผลดังนี้

ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนา

๑. ไม่มีความแตกต่าง ในทัศนคติต่อพุทธศาสนา เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา
๒. มีความแตกต่างในทัศนคติต่อพุทธศาสนาระหว่างเพศ กล่าวคือ เพศหญิงมีทัศนคติเห็น
ชอบด้วยกับพุทธศาสนามากกว่าเพศชาย
๓. มีความแตกต่างในทัศนคติต่อพุทธศาสนาระหว่างเชื้อชาติ กล่าวคือ นักศึกษาเชื้อชาติไทย
มีทัศนคติเห็นชอบด้วยกับพุทธศาสนามากกว่านักศึกษาเชื้อชาติจีน
๔. ไม่มีความแตกต่างในทัศนคติต่อพุทธศาสนา เมื่อจำแนกตามผู้ที่เคยพึงธรรม และไม่เคย
พึงธรรม
๕. มีความแตกต่างในทัศนคติต่อพุทธศาสนา เมื่อจำแนกตามกลุ่มอุบมคติในชีวิต
 - (๑) 笃信ชีวิตอยู่ในศีลธรรม (๒) ไม่มีเป้าหมายเฉพาะ พยายามดำรงชีวิตให้
สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม (๓) ดำรงชีวิตตามความชอบและความพึงใจของตนเอง
 - (๔) แสวงหาดำเนิน ความรู้ ราย เกี่ยว ติด ซึ่ง เสียง ใน สังคม (๕) ทุ่มเท
ตน เพื่อ ประโยชน์ แก่ สังคม กล่าวคือ นักศึกษาที่มีอุบมคติ (๖) มีความเห็นชอบด้วยกับ
พุทธศาสนามากกว่ากลุ่มอุบมคติ ๒, ๓, ๔ และ ๕

ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์

๑. ไม่มีความแตกต่างในทัศนคติต่อพระสงฆ์ เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา
๒. มีความแตกต่างในทัศนคติต่อพระสงฆ์ เมื่อจำแนกตามเพศ กล่าวคือ เพศหญิงมี
ทัศนคติเห็นชอบด้วยกับพระสงฆ์มากกว่าเพศชาย
๓. ไม่มีความแตกต่างในทัศนคติต่อพระสงฆ์ เมื่อจำแนกตามเชื้อชาติ *๑๗๓ คน ๘๒.๓%*
๔. ไม่มีความแตกต่างในทัศนคติต่อพระสงฆ์ระหว่างผู้ที่เคยพึงธรรม และไม่เคยพึงธรรม
๕. ไม่มีความแตกต่างในทัศนคติต่อพระสงฆ์ เมื่อจำแนกตามกลุ่มอุบมคติในชีวิต

Abstract

The objective of this research is to study the attitudes of Thammasart University students toward Buddhism and Buddhist monks. This research is a comparative study of attitudes of students according to major field of study, sex, nationality, having heard or not heard Buddhist sermons, personal ideals and principles. An average of 40% of sample population are 4th year students from the Faculty of Commerce/Accounting and from the Faculty of Arts, 125 and 69 students respectively.

This study can be divided into 2 aspects which are documentary research and field research using questionnaires, data evaluation and investigation of general conditions, especially ideas concerning Buddhism and Buddhist monks. The data is calculated in percentages. The results in general are:

1. Mostly the students indicate a good attitude toward Buddhism. They all agree that Buddhist doctrine, stimulate a sense of responsibility. They agree that a research for truth and goodness

would benefit those who practice Buddhist ideals. Beside the said advantages, these doctrines can be used in the daily life if they are properly clarified. The students also think that Buddhism is important for mind-controlled.

2. The student express good attitudes towards strict, well-behaved monks who preach Buddhism to the people and at the same time are useful to their community in area of education and development.

The results in more detail are:

The Attitudes of Thammasart students toward Buddhism

- a) There is no difference in attitudes toward Buddhism according to the students' major field of study.
- b) As classified by sex, there is some difference the women approve of Buddhism rather more than the men.
- c) Attitudes are different among nationality, the Thai students are more amenable to Buddhism than are the Chinese.
- d) There is no difference in attitudes towards Buddhism between students who have heard sermons and those who have not.
- e) There is some evidence of different attitudes toward Buddhism according to personal ideals and standards of the students i.e., whether or not they:

- 1. live a moral life
- 2. have no particular goal; goals depend on the environment.
- 3. live as they please

4. are searching for wealth, fame and honor.
5. devote themselves, to creating better conditions in their own community.

The attitudes of the first group is more favorable toward Buddhism than any other groups.

The attitudes of Thammasart students toward Buddhist monks

- a) There is no difference in attitudes toward monks according to the students' major field of study.
- b) When classified by sex, there is a difference i.e. women approve of monks rather more than men
- c) There is no difference in attitude towards monks as classified by nationality.
- d) There is no difference in attitude towards monks between those who have heard sermons and those who have not.
- e) There is no difference in attitudes toward monks according to the personal ideas and standards of the students.

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นผลการวิจัย เกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ ต่อพุทธศาสนาและพระสงฆ์ นับตั้งแต่เริ่มทำการศึกษาและในระหว่างคำ เนินการวิเคราะห์ข้อมูล มีปัญหาอยู่หลายประการ ซึ่งได้รับการแนะนำแก้ไขและช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณ หลายท่าน ดังนี้

ศาสตราจารย์ ประเสริฐ แย้มกสินฟูง ประธานกรรมการ ได้แนะนำทางในการเลือกทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศพิชัย อาจารย์ ผู้ควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์ ดร.พัทยา สายสู และรองศาสตราจารย์ จำเรียง ภาวิชิต ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นให้คำแนะนำแก้ไข อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากอาจารย์คณะพาณิชยศาสตร์และ การบัญชีกับศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตลอดจนนักศึกษาสาขาวิชาพาณิชยศาสตร์ และการบัญชีกับสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือ ในการกรอกแบบสอบถาม ที่เป็นผลของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ความช่วยเหลือและคำแนะนำแก้ไขของท่านผู้มีพระคุณทั้งหลาย มีผลให้ผู้ศึกษา เขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จนสำเร็จตามความมุ่งหมายทุกประการ ผู้ศึกษาจึงขอขอบคุณ ความช่วยเหลือของท่านผู้มีพระคุณเหล่านี้มา ณ โอกาสนี้ด้วย

อุดดาวดี คุณวัฒน์

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. สถานที่นักศึกษาธรรมศาสตร์นับถือ	๓๙
๒. ความคิดเห็นของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อการนับถือพุทธศาสนา ของคนไทยหรือของนักศึกษาเอง	๔๖
๓. ผู้ที่ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับพุทธศาสนาให้แก่นักศึกษาธรรมศาสตร์	๕๗
๔. ความเข้าใจในหลักธรรมทางพุทธศาสนาของนักศึกษาธรรมศาสตร์	๕๘
๕. ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อนิพพาน	๕๙
๖. ความคิดเห็นของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อผลการปฏิบัติตามหลักธรรมใน พุทธศาสนา	๖๐
๗. เครื่องปลอบใจ เมื่อนักศึกษาธรรมศาสตร์มีความกังวลใจ	๖๒
๘. ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแบบที่เป็นประโยชน์	๖๕
๙. ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแบบที่ไม่เป็นประโยชน์	๖๕
๑๐. การฟังธรรมของนักศึกษาธรรมศาสตร์	๖๗
๑๑. สถานที่ที่นักศึกษาธรรมศาสตร์เคยฟังธรรม	๖๘
๑๒. การไปวัดของนักศึกษาธรรมศาสตร์ใน ๐ ปี	๖๙
๑๓. วัฒนธรรมทางพุทธศาสนาที่นักศึกษาธรรมศาสตร์เข้าร่วม	๗๐
๑๔. การทำบุญตักบาตรของนักศึกษาธรรมศาสตร์	๗๙
๑๕. ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อการไล่บ่าตรและบิณฑบาตร	๘๒
๑๖. การสมัครก่อนนอน เป็นกิจวัตรประจำวันของนักศึกษาธรรมศาสตร์	๘๓
๑๗. ผู้ที่เคยบวช เป็นพระภิกษุสามเณรในครอบครัวของนักศึกษาธรรมศาสตร์	๘๕
๑๘. ความเข้าใจในหลักธรรมของนักศึกษาธรรมศาสตร์จำแนกตามบุคคล ในการอబดิร์วะของนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่เคยบวชและไม่เคยบวช	๙๖

ตารางที่

หน้า

๑๙. เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแบบที่เป็นประโยชน์ จำแนกตามครอบครัวที่มีคนเกยบวชและไม่เกยบวช	๔๗
๒๐. เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ ต่อพุทธศาสนาในแบบที่ไม่เป็นประโยชน์ จำแนกตามครอบครัวที่มีคนเกยบวชและไม่เกยบวช	๔๘
๒๑. ความต้องการให้สอนพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาธรรมศาสตร์	๖๐
๒๒. ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัย เช่น การสอน การอบรม ชุมนุมพุทธศิลป์ สัตต์	๖๙
๒๓. จำนวนนักศึกษาธรรมศาสตร์ที่เข้าร่วมกิจกรรมในชุมนุมต่าง ๆ	๗๖
๒๔. ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อวินัยสงฆ์	๗๗
๒๕. ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อการปกคล้องคณะสงฆ์	๗๙
๒๖. ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ที่ศึกษาวิชาการล้มเหลว และที่ไม่ได้ศึกษาวิชาการล้มเหลว	๘๕
๒๗. ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อบทบาทพระสงฆ์ในปัจจุบัน	๘๙
๒๘. ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแบบที่เป็นประโยชน์	๙๐
๒๙. ทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแบบที่ไม่เป็นประโยชน์	๙๖
๓๐. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแบบที่เป็นประโยชน์ จำแนกตามสาขาวิชา	๙๖
๓๐.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพุทธศาสนา ในแบบที่เป็นประโยชน์จำแนกตามสาขาวิชา	๙๗
๓๑. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแบบที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามสาขาวิชา	๙๙
๓๑.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพุทธศาสนา ในแบบที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามสาขาวิชา	๙๙
๓๒. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแบบที่เป็นประโยชน์จำแนกตามเพศ	๙๐

๗๖.๙	ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เท็นด้วยอย่างยิ่งและ เท็นด้วยต่อพุทธศาสนา ในแห่งที่ เป็นประโยชน์จำแนกตาม เพศ
๘๖	๗๗. ร้อยละของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแห่งที่ไม่ เป็นประโยชน์ จำแนกตาม เพศ
๘๗	๗๘.๙ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เท็นด้วยอย่างยิ่งและ เท็นด้วยต่อพุทธศาสนาในแห่ง ที่ไม่ เป็นประโยชน์จำแนกตาม เพศ
๘๘	๗๙. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแห่งที่ เป็นประโยชน์ จำแนกตาม เชื้อชาติ
๘๙	๘๐. ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เท็นด้วยอย่างยิ่งและ เท็นด้วยต่อพุทธศาสนาในแห่งที่ เป็นประโยชน์จำแนกตาม เชื้อชาติ
๘๐	๘๑. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแห่งที่ไม่ เป็น ประโยชน์จำแนกตาม เชื้อชาติ
๘๑	๘๒.๙ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เท็นด้วยอย่างยิ่งและ เท็นด้วยต่อพุทธศาสนาในแห่ง ที่ไม่ เป็นประโยชน์จำแนกตาม เชื้อชาติ
๘๒	๘๓. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแห่งที่ เป็นประโยชน์ จำแนกตามผู้ที่ เคยพึงธรรม และ ไม่ เคยพึงธรรม
๘๓	๘๔. ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เท็นด้วยอย่างยิ่งและ เท็นด้วยต่อพุทธศาสนาในแห่งที่ เป็นประโยชน์จำแนกตามผู้ที่ เคยพึงธรรม และ ไม่ เคยพึงธรรม
๘๔	๘๕. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแห่งที่ไม่ เป็น ประโยชน์จำแนกตามผู้ที่ เคยพึงธรรม และ ไม่ เคยพึงธรรม
๘๕	๘๖.๙ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เท็นด้วยอย่างยิ่งและ เท็นด้วยต่อพุทธศาสนาในแห่ง ที่ไม่ เป็นประโยชน์จำแนกตามผู้ที่ เคยพึง และ ไม่ เคยพึงธรรม

๗๘. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแบบที่เป็น ประโยชน์จำแนกตามอุดมคติในชีวิต	๙๐๒
๗๘.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพุทธศาสนาในแบบที่ เป็นประโยชน์จำแนกตามอุดมคติในชีวิต	๙๐๒
๗๙. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนาในแบบที่ไม่เป็น ประโยชน์จำแนกตามอุดมคติในชีวิต	๙๐๓
๗๙.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นอ่อนไหวอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพุทธศาสนาในแบบที่ ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามอุดมคติในชีวิต	๙๐๓
๘๐. การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติที่ได้จากนักศึกษาสาขาวิชา พยาธิชีวศาสตร์และการปัญชี กับนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์	๙๐๔
๘๐. การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาเมื่อจำแนกตาม เพศ ๑๗๐	๙๐๔
๘๑. การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษา เชื้อชาติไทยและ เชื้อชาติสิน	๙๐๕
๘๒. การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาที่เคยพึ่งธรรม และไม่เคยพึ่งธรรม	๙๐๖
๘๓. การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนทัศนคติของนักศึกษาที่มีอุดมคติใน ชีวิตแตกต่างกัน	๙๐๗
๘๔. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแบบที่เป็นประโยชน์ ๐๙๔ จำแนกตามสาขาวิชา	๙๐๔
๘๔.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นอ่อนไหวอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแบบที่ เป็นประโยชน์จำแนกตามสาขาวิชา	๙๐๔
๘๕. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแบบที่ไม่เป็น ประโยชน์จำแนกตามสาขาวิชา	๙๐๖
๘๕.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแบบที่ ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามสาขาวิชา	๙๐๖

รายการที่	หน้า
๔๗. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแห่งที่เป็นประโยชน์จำแนกตามเพศ	๑๙๗
๔๘.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแห่งที่เป็นประโยชน์จำแนกตามเพศ	๑๙๘
๔๘. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแห่งที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามเพศ	๑๙๙
๔๙.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแห่งที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามเพศ	๑๙๙
๔๙. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแห่งที่เป็นประโยชน์จำแนกตามเชื้อชาติ	๑๒๙
๔๙.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแห่งที่เป็นประโยชน์จำแนกตามเชื้อชาติ	๑๒๖
๕๐. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแห่งที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามเชื้อชาติ	๑๒๗
๕๐.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแห่งที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามเชื้อชาติ	๑๒๔
๕๑. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแห่งที่เป็นประโยชน์จำแนกตามผู้ที่เคยพึงธรรมและไม่เคยพึงธรรม	๑๒๕
๕๑.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแห่งที่เป็นประโยชน์จำแนกตามผู้ที่เคยพึงธรรมและไม่เคยพึงธรรม	๑๒๕
๕๑. ร้อยละของทัศนคติของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแห่งที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามผู้ที่เคยพึงธรรมและไม่เคยพึงธรรม	๑๒๖
๕๑.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับเห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วยต่อพระสงฆ์ในแห่งที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามผู้ที่เคยพึงธรรมและไม่เคยพึงธรรม	๑๒๖

ตารางที่

หน้า

๔๗. ร้อยละของหัตถศึกษาของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแต่ที่เป็น ประโยชน์จำแนกตามอุปนิสัยในชีวิต	๑๖๗
๔๘.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เทืนด้วยอย่างยิ่งและ เทืนด้วยต่อพระสงฆ์ใน แต่ที่เป็นประโยชน์จำแนกตามอุปนิสัยในชีวิต	๑๗๙
๔๘. ร้อยละของหัตถศึกษาของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพระสงฆ์ในแต่ที่ไม่เป็น ประโยชน์จำแนกตามอุปนิสัยในชีวิต	๑๘๐
๔๙.๑ ผลรวมร้อยละของผู้ตอบรับ เทืนด้วยอย่างยิ่งและ เทืนด้วยต่อพระสงฆ์ในแต่ ที่ไม่เป็นประโยชน์จำแนกตามอุปนิสัยในชีวิต	๑๘๑
๔๙. การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนหัตถศึกษาที่ได้จากนักศึกษาสาขาวิชา พานิชศาสตร์และการบัญชีกับนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์	๑๘๒
๕๐. การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนหัตถศึกษาของนักศึกษา เมื่อจำแนก ตาม เพศ	๑๘๓
๕๑. การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนหัตถศึกษาของนักศึกษาเชื้อชาติไทย และ เชื้อชาติจีน	๑๘๔
๕๒. การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนหัตถศึกษาของนักศึกษาที่เคยพึ่งธรรม และไม่เคยพึ่งธรรม	๑๘๕
๕๓. การวิเคราะห์ความแปรผันของคะแนนหัตถศึกษาของนักศึกษาที่มีอุปนิสัย ในชีวิตแตกต่างกัน	๑๘๖

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ๗

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๘

กิจกรรมประการ ๙

รายการตารางประกอบ ๙

บทที่

๑. บทนำ ๑

๒. ระเบียบวิธีการศึกษา ๑๖

๓. พุทธศาสนาในสังคมไทย ๒๐

๔. สถาบันสงฆ์ ๒๕

๕. การศึกษาเปรียบเทียบหัตถศิลป์ของนักศึกษาธรรมศาสตร์ต่อพุทธศาสนา
และพระสงฆ์ ๓๕

๖. การสรุปผลและข้อเสนอแนะ ๗๗

บรรณานุกรม ๗๘

ภาคผนวก ก. ๗๙

ภาคผนวก ข. ๗๙

ภาคผนวก ค. ๗๙

ภาคผนวก ง. ๗๙

ประวัติการศึกษา ๗๙